

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију</p> <p>25. 02. 2021. године; решење бр. 012-199/32-2019; декан Факултета техничких наука у Новом Саду на предлог Наставно-научног већа.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Др Илија Ћосић, професор емеритус; Производни и услужни системи, организација и менаџмент; 24. 03. 2016.; Факултет техничких наука у Новом Саду;2. Др Весна Николић Јокановић, доцент; Ерозија и конзервација земљишта и вода; 16. 05. 2017.; Шумарски факултет, Београд;3. Др Здравко Тешић, редовни професор; Производни и услужни системи, организација и менаџмент; 14. 06. 2016.; Факултет техничких наука у Новом Саду;4. Др Јелена Иветић, доцент; Теоријска и примењена математика; 01. 04. 2014.; Факултет техничких наука у Новом Саду;5. Др Радо Максимовић, редовни професор; Производни и услужни системи, организација и менаџмент; 18. 12. 2008.; Факултет техничких наука у Новом Саду.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Никола (Перо) Бањац</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 10. 02. 1982., Нови Сад, Република Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија - мастер и стечени стручни назив: Правни факултет у Новом Саду, Права - Општи смер, Дипломирани правник - мастер; 2010.</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2011., Индустрijско инжењерство / Инжењерски менаџмент</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: ---</p> <p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: ---</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Модел процене ефективности управљања заштићеним подручјима у АП Војводини

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторска дисертација Николе Бањца под насловом “Модел процене ефективности управљања заштићеним подручјима у АП Војводини“ је изложена у 11 поглавља на 228 страна. Садржај дисертације је дат на 2 стране, а попис коришћене литературе са 193 наслова наведен је на 7 страна. Докторска дисертација садржи 38 табела и 40 слика интегрисаних у основни текст дисертације, 1 прилог на 39 страна и План третмана података на 4 стране.

Приказ истраживања која су извршена у оквиру дисертације и резултата, изложени су у 11 поглавља и то:

1. УВОД
 - 1.1 Предмет (проблем) истраживања
 - 1.2 Преглед досадашњих истраживања у области
 - 1.3 Циљеви истраживања и хипотезе
 - 1.4 Методологија истраживања
2. ЗАШТИТА ПРИРОДЕ
 - 2.1. Заштита природе у свету
 - 2.2. Заштита природе у Републици Србији
3. ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА
 - 3.1 Заштићена подручја - појам и значај
 - 3.2 Категоризација заштићених подручја по *WCPA*
 - 3.3 Преглед стања заштићених подручја у свету
 - 3.4 Заштићена подручја у Србији
4. УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈИМА
 - 4.1 Појам управљања
 - 4.2 Процена ефективности управљања заштићеним подручјима
 - 4.3 Начини процене ефективности управљања заштићеним подручјима
 - 4.4 *WCPA* оквир за процену ефективности управљања
 - 4.5 Фазе у процени ефективности управљања заштићеним подручјима (*PAME*)
 - 4.6 *CBD* и процена ефективности управљања
 - 4.7 Глобална база података ефективности управљања (*Global Database of Protected Area Management Effectiveness, GD PAME*)
 - 4.8 Методе за процену ефективности управљања заштићеним подручјима
 - 4.9 Глобална студија процене ефективности управљања заштићеним подручјима
 - 4.10 Процена ефективности управљања заштићеним подручјима у Србији
5. УЗОРАК И МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА
 - 5.1 Опис заштићених подручја у узорку
 - 5.2 Опис упитника
 - 5.3 Опис варијабли
 - 5.4 Усклађеност варијабли и *WCPA* оквира
 - 5.5 Емпиријска обрада података
6. АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА - СТАЊА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА
 - 6.1 Варијабле нивоа 1
 - 6.2 Варијабле нивоа 2
 - 6.3 Варијабле нивоа 3
 - 6.4 Додатне варијабле
7. МОДЕЛ ПРОЦЕНЕ ЕФЕКТИВНОСТИ УПРАВЉАЊА ЗАШТИЋЕНИМ ПОДРУЧЈИМА
 - 7.1 Конструкција модела за процену ефективности управљања заштићеним подручјима
 - 7.2 Примена модела на заштићена подручја из узорка
8. ДИСКУСИЈА
 - 8.1 Дискусија емпиријске анализе варијабли
 - 8.2 Дискусија модела, корелација и компарација
 - 8.3 Паралеле између процене ефективности управљања у свету и републици Србији
9. ЗАКЉУЧАК
10. ЛИТЕРАТУРА
11. ПРИЛОЗИ

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У првом, уводном поглављу су дата уводна разматрања - образложени су потреба и предмет (проблем) истраживања, представљен је преглед досадашњих истраживања у области, утврђени циљеви истраживања, постављене хипотезе чију одрживост је било потребно доказати истраживањем и дати основни елементи методологије истраживања. Предмет (проблем) истраживања у овој докторској дисертацији је, у најширем смислу, систем управљачких механизма заштићених подручја у АП Војводини, који, путем развоја одговарајућег модела процене ефективности управљања, доводи до сагледавања свих изазова и утицаја и потенцијалног проналажења решења у управљању системом заштите природе.

Основни циљ истраживања се своди на унапређење процеса управљања заштићених подручја у АП Војводини и компетентности организација које њима управљају.

Посебни циљеви истраживања су: анализа стања управљача заштићених подручја у АП Војводини, испитивање утицаја основних карактеристика управљача на ефективност управљања заштићеним подручјима, утврђивање корелације између ефективности и ефикасности и развој конкретног модела за процену ефективности управљања заштићеним подручјима.

У складу са наведеним предметом, проблемом и циљевима истраживања, уважавајући постојећу литературу и претходно постигнуте резултате у области истраживања, дефинисане су опште и посебне хипотезе које гласе:

- X0: Ефективно управљање заштићеним подручјима подразумева доследну примену законских прописа и међународних конвенција;
- X1: Ефективно управљање подразумева виши степен учешћа прихода од стручног рада у укупним приходима заштићених подручја;
- X2: Ефективно управљање заштићеним подручјима доводи до већег улагања у заштиту природе у укупним расходима заштићених подручја;
- X3: Постоји позитивна корелација између степена ефективности управљања и стручности управљача, мерено учешћем стручњака за заштиту природе у укупном броју запослених;
- X4: Постоји позитивна корелација између степена ефективности управљања и односа површине заштићеног подручја и броја чувара;
- X5: Управљачи којима је основна делатност заштита животне средине ефективније управљају заштићеним подручјима.

Методологија истраживања је заснована на прикупљању података специфичних за област истраживања. Упитник за истраживање је званични упитник Покрајинског завода за заштиту природе, а подаци су прикупљени делимично методом анкетирања запослених код управљача заштићених подручја, као и од правних лица која су обухваћена узорком и из званичних статистичких извештаја. Истраживање је рађено на узорку од 30 заштићених подручја, којима управља 20 управљача.

Актуелност предмета, проблема и циљева истраживања у овој докторској дисертацији је, на основу теоријско-емпиријског истраживања стања у подручју управљања заштићеним подручјима, а посебно потребом разраде модела за процену ефективности управљања, у потпуности потврђена. За истраживање је одабрана методологија која је прилагођена предмету (проблему) истраживања.

Друго поглавље посвећено је заштити природе у општем смислу.

У делу другог поглавља које се односи на заштиту природе у свету разматра се потреба заштите природе и очувања биодиверзитета, приказује се историјат заштите природе у свету и анализира деловање међународних организација за заштиту природе.

Следећи део другог поглавља се фокусира на заштиту природе у Републици Србији. Наводи се историјат заштите природе у Републици Србији, анализира се правни систем заштите природе у Републици Србији и хијерархија правних аката и основне поставке система заштите природе у Уставу Републике Србије, систематизују обавезе из потврђених међународних уговора као чиниоци система заштите природе, посебно се анализирају прописи Европске уније, одређује законски и институционални оквир заштите природе и анализира стратешка основа за управљање природним вредностима и заштићеним подручјима у Републици Србији.

Треће поглавље посвећено је заштићеним подручјима, као посебно значајним елементима система заштите природе. У прва два дела трећег поглавља разматрају се појам и значај заштићених подручја и њихова категоризација у односу на циљеве управљања и у односу на тип управљања. Трећи део трећег поглавља представља осврт на стање заштићених подручја у свету и садржи анализу тог стања у погледу управљања.

Четврти део трећег поглавља садржи приказ и анализу заштићених подручја у Републици Србији. Анализирају се врсте заштићених подручја, режими заштите у заштићеним подручјима, категорије заштићених подручја, поступак проглашења заштићеног подручја, заштићена и међународно значајна подручја и национална еколошка мрежа и њена компатибилност са "Natura 2000" као најважнијом мисијом политике Европске уније која се односи на очување природе и биолошке разноврсности.

Четврто поглавље представља анализу свих елемената управљања заштићеним подручјима. У девет посебних делова се:

- разматра појам управљања у општем смислу и одређује у односу на заштићена подручја као објекат управљања,
- анализира значај процене ефективности управљања заштићеним подручјима,
- анализирају постојећи начини процене ефективности управљања заштићеним подручјима,
- образлаже такозвани WCPA оквир за процену ефективности управљања (*The Framework for assessing management effectiveness of protected areas*), који обухвата заједничке елементе који могу бити основа за наменски изграђен систем процене, а то су: контекст, планирање, ресурси, процеси, резултати и исходи,
- детаљно анализира поступак процене ефективности управљања заштићеним подручјима (*Protected Area Management Effectiveness - PAME*) који садржи четири фазе: дефинисање циљева процене, одабир и развој методологије и план процеса процене, реализација процене и анализа, комуникација и примена резултата,
- наводе и анализирају међународне обавезе из "Програма рада заштићених подручја" Конвенције о биолошком биодиверзитету (*Convention on Biological Diversity - CBD*),
- анализирају информације из "Глобалне базе података процене ефективности управљања", која је заједнички пројекат УН Програма животне средине Светског конзервационог мониторинг центра и WCPA, у сарадњи са владама, невладиним организацијама и универзитетима,
- анализирају најпознатије методе за процену ефективности управљања заштићеним подручјима: Методологија брзе процене и приоритизација управљања заштићеним подручјима (*Rapid Assessment and Prioritization of Protected Area Management - RAPPAM*) и Алат за праћење ефективности управљања (*Management Effectiveness Tracking Tool - METT*),
- даје осврт на "Глобалну студију процене ефективности управљања заштићеним подручјима" реализован у периоду од 2005. до 2010. године и анализирају њени резултати.

Десети део четвртог поглавља посвећен је процени ефективности управљања заштићеним подручјима у Србији, при чему се анализирају: акт о проглашењу заштите као основ за успостављање заштићеног подручја и акт о престанку заштите, планска документација везана за управљање и коришћење заштићених подручја, обавезе управљача заштићеног подручја, финансирање заштићеног подручја и надзор над радом управљача и казнене одредбе.

У **петом поглављу** је детаљно приказан узорак истраживања, разрађене су и образложене методе експерименталног истраживања и утврђен је начин емпиријске обрада података.

За истраживање у оквиру ове докторске дисертације анализирано је 30 заштићених подручја у Војводини, која су била проглашена до 2015. године. Овим заштићеним подручјима управља 21 управљач, будући да неки управљачи управљају са више заштићених подручја. Даје се детаљан опис управљача и заштићених подручја, који обухвата следеће елементе: назив, управљач, површина, акт о проглашењу, национална категоризација, IUCN класификација, режим заштите, међународни и национални статус, положај и основне вредности.

У другом делу поглавља је описан упитник на основу кога је реализовано истраживање. Упитник се састоји из 9 образаца који се односе на: опште податке о управљачу заштићеног подручја, финансије, управљачке акте, пројекте, мониторинг, образовне програме, промотивне манифестације, едукације, активности које су у супротности са актом о заштити, прекршајима итд., захтеве у вези са активностима које су од утицаја на природу и утицаје на заштићено подручје.

Трећи део поглавља посвећен је варијаблама које су подељене у 2 групе и 3 нивоа, у зависности од значаја. Варијабле прве групе су подељене на 2 нивоа - на првом нивоу су план управљања, стручна служба и чуварска служба, а на другом нивоу су интерни акти управљача заштићеног подручја. Варијабле друге групе (трећег нивоа) представљају активности које управљачи заштићених подручја треба да реализују. Додатне варијабле су узете као средство које треба да помогне у анализи, како би се утврдила ефективност управљања заштићеним подручјима.

Анализиране варијабле су усклађене са елементима WCPA оквира за процену ефективности управљања. На овај начин упитник је стандардизован по међународним оквирима, а представља предлог нове методе за процену ефективности управљања заштићеним подручјима.

У шестом поглављу је дат пресек стања оних карактеристика посматраних заштићених подручја која су од интереса за ово истраживање. Приказане су апсолутне и релативне фреквенције, а резултати су представљени табелама и графиконима.

Анализа стања заштићених подручја из узорка је подразумевала емпиријску анализу резултата истраживања - варијабли 1/2/3 нивоа и додатних варијабли путем дескриптивне методе и графичких приказа резултата. Анализа је извршена са аспекта заштићених подручја и са аспекта управљача.

У седмом поглављу је разрађен, а затим анализиран модел за квантитативну процену ефикасности управљања заштићеним подручјима. Приликом конструкције модела коришћен је метод синтезе, будући да је математичка форма модела агрегатна функција која представља линеарну комбинацију одабраних улазних варијабли, и која је потом нормирана тако да сваком заштићеном подручју додељује јединствени скор на скали 0-100.

За корелациону и компаративну анализу су коришћене непараметарске методе јер резултати истраживања одступају од нормалне расподеле.

Резултати су приказани табеларно и графиконима. Заједничка дистрибуција дводимензионалних обележја је приказана дијаграмом расипања, а дистрибуција једнодимензионалних обележја хистограмом и стубичастим дијаграмом. Компарација груписаних обележја је илустрована дијаграмом 5 тачака (тзв. „*box-and-whiskers plot*“) који упоредо приказује медијану, квилите и екстремне тачке за сваки реализовани под-узорак. За обраду података су коришћени програми *Microsoft Excel* и *Statistica 13.0*.

Осмо поглавље дисертације представља дискусију резултата истраживања. Садржи три дела: дискусију емпиријске анализе варијабли, дискусију модела, корелације и компарације и паралеле између процене ефикасности управљања у свету и Републици Србији.

Резултати истраживања су показали да су доказане све постављене хипотезе изузев хипотезе 4 у којој је наведено да постоји позитивна корелација између ефикасности управљања и односа површине заштићеног подручја и броја чувара, али је резултат је показао супротно - да таква корелација не постоји.

Резултати истраживања су омогућили да се донесе закључак да процена ефикасности управљања заштићеним подручјима у Републици Србији није реализована у довољној мери. Развијени модел је креиран тако да узима у обзир специфичности и потребе националног правног система и особености заштићених подручја и управљача, те омогућује свеобухватну и реалну процену ефикасности управљања заштићеним подручјима.

У деветом поглављу дисертације је изнет закључак који доноси резиме резултата добијених истраживањем. Основна хипотеза о већој ефикасности рада заштићених подручја која доследно примењују Закон о заштити природе, потврђена је и компарацијом заштићених подручја која испуњавају основне законске услове и осталих заштићених подручја са активностима које реализују на терену. Статистичком анализом је закључено да подручја која су испунила законом прописане обавезе значајно боље реализују оперативне активности заштите, очувања и побољшања стања природе.

У посебном делу деветог поглавља дају се смернице за побољшање рада управљача заштићених подручја, имајући у виду закључке који се из извршених анализа могли донети.

Десето поглавље дисертације садржи попис цитиране и коришћене научне и стручне литературе. Консултовање задовољавајућег броја релевантних домаћих и иностраних литературних извора намеће закључак о поузданости изведених закључака изложених у дисертацији.

Једанаесто поглавље дисертације је прилог у коме је приказан целокупан упитник коришћен за потребе емпиријских истраживања.

Комисија закључује да је текст докторске дисертације кандидата Николе Бањца, својом структуром, садржајем, тумачењем резултата истраживања и изведеним закључцима, у свему одговорио на дефинисани предмет (проблем) истраживања, да је примењена одговарајућа методологија истраживања, да су остварени циљеви истраживања и да је развијен свеобухватан и оригиналан модел процене ефикасности управљања заштићеним подручјима.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

НАПОМЕНА: Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

На основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији објављени су следећи научни и стручни радови:

- **Вањас, Н.**, Maksimović, R., Dragaš, K., Ivetić, J. (2019), Monitoring and Assessment of Protected Areas' Management Capacities in the Republic of Serbia, Sustainability, 11(3), 666. doi:10.3390/su11030666 (M22)
- **Бањац, Н.** (2013), Значај решења о условима заштите природе у просторном планирању, Зборник радова VII Научно-стручног скупа са међународним учешћем „Планска и нормативна заштита простора и животне средине“, Суботица, 81-85. (M63)
- **Бањац, Н.**, Батуран, Л. (2013), Систем управљања заштитом природе у Србији, Правна рјеч, 36, 605-621. (M53)
- Ђукић, С., Главаш Трбић, Д., **Бањац, Н.** (2017), Проблеми управљања руралним развојем у подручју Фрушке Горе, Економика пољопривреде, 64(1), 27-40. (M53)
- Закин Кавалић, М., Станисављевић, С., Радосав, Д., **Бањац, Н.**, Маркоски, Б. (2017), Значај реорганизације кадровске службе у службу за људске ресурсе у јавним предузећима, Зборник радова, Конференција Српског удружења за маркетинг „Изазови и проблеми савременог маркетинга“, Златибор, 17-19. новембра 2017, 305-314. (M63)

Садржај објављених радова показује да је тим радовима већ извршена одређена, делимична потврда резултата истраживања у научној и стручној јавности.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Прегледом докторске дисертације јасно се уочава да она садржи систематизовану истраживачку грађу, што је омогућило аутору да, уз примену одговарајуће методологије научног рада, изврши анализу података и информација из свих расположивих релевантних извора (из научне и стручне литературе из области истраживања и података и информација прикупљених у току експерименталног истраживања) извуче појединачне и опште закључке и уочи све кључне варијабле које утичу на ефективност управљања заштићеним подручјима, развије оригиналан модел за процену ефективности управљања, као и могућности и правце будућих истраживања о овој области. Основни резултати ове докторске дисертације су следећи:

- (1) Истраживањем је утврђена неопходност и оправданост успостављања новог адекватног модела за процену ефективности управљања заштићеним подручјима у Републици Србији;
- (2) Истражени су резултати досадашњих процена ефективности управљања заштићеним подручјима у Републици Србији, при чему је утврђено да се ове процене нису вршиле на систематски начин, да се не реализују у захтеваним временским интервалима, да су вршене на недовољном узорку, као и да нису уважиле степен примене прописа од стране управљача заштићених подручја, што представља кључни елемент у процени ефективности управљања;
- (3) Експерименталним истраживањем су успостављене варијабле које утичу на ефективност управљања заштићеним подручјима, утврђен је њихов значај путем рангирања у 2 групе и 3 нивоа, успостављене су корелације и компарације између нивоа ефективности управљања и додатних карактеристика управљача;
- (4) Развијен је нови, свеобухватан модел процене ефективности управљања заштићеним подручјима заснован на варијабли 1/2/3 нивоа и употребом агрегатне функције. Пошто су варијабле рангиране по значају, додељена им је вредност у виду тежинског фактора што је омогућило рангирање заштићених подручја по ефективности управљања;
- (5) Применом развијеног модела на узорку анализираних заштићених подручја у Војводини доказана је његова функционалност.

Имајући напред наведено у виду, Комисија сматра да је кандидат Никола Бањац успешно извршио планирана истраживања, урадио докторску дисертацију и остварио постављене циљеве и дао оригиналан научни допринос развоју теорије и праксе управљања, односно индустријског инжењерства и инжењерског менаџмента, као основног подручја истраживања.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати истраживања су у тексту докторске дисертације приказани, анализирани и тумачени применом релевантних математичко-статистичких метода прикупљања, приказивања, обраде и анализе квантитативних података.

Непосредна реализација истраживања извршена је применом следећих посебних метода: анализа садржаја, непосредно посматрање и метод испитивања, уз примену методолошких поступака анкете и интервјуа.

Приликом конструкције модела коришћен је метод синтезе, будући да је математичка форма модела агрегатна функција која представља линеарну комбинацију одабраних улазних варијабли, и која је потом нормирана тако да сваком заштићеном подручју додељује јединствени скор. За корелациону и компаративну анализу су употребљене непараметарске методе (*Spearmanov* коефицијент, *Mann-Whitney U* тест и *Kruskal-Wallis ANOVA*) због тога што је установљено да дистрибуција уведеног скорa одступа од нормалне расподеле, што је један од услова за коришћење параметарских метода.

Избор наведених метода и начина њихове примене је, у потпуности, прилагођен карактеру проблема који су у дисертацији решавани.

Текст ове дисертације је, на Факултету техничких наука у Новом Саду, службено проверен на подударност, применом софтвера *ithenticate*, при чему је утврђен одређени степен подударности. Резултати те провере су разматрани од стране свих чланова комисије. Комисија је утврдила да се већина подударности односи на: (1) називе законских прописа и међународних конвенција из области истраживања и навођење оригиналних извода из тих прописа и конвенција; (2) називе организација, установа и органа из области истраживања и наслове аката и одлука које су донете у вези са заштитом природе; (4) називе заштићених подручја и називе управљача заштићеним подручјима из узорка и (4) имена цитираних истраживача. Имајући у виду да су у тексту дисертације сви такви наводи били неопходни ради поређења са резултатима експерименталних истраживања, да су у тексту дисертације правилно цитирани и да се налазе у попису коришћене литературе, комисија закључује да је утврђени степен подударности очекиван и да не утиче на оцену оригиналности целокупног текста докторске дисертације кандидата. Извештај о подударности је расположив на Факултету техничких наука у Новом Саду.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторска дисертација је написана у складу са образложењем које је наведено у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Докторска дисертација својим насловом, садржајем, резултатима истраживања и начином тумачења тих резултата садржи све битне елементе који се захтевају за истраживања овакве врсте.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Разматрајући докторску дисертацију кандидата Николе Бањца, комисија је закључила да она садржи нове научне информације везане за заштићена подручја. Те нове научне информације се односе на начин управљања заштићеним подручјима и успешност (ефективност) тог процеса и у великој мери су у корелацији са научним информацијама из других области које се баве проучавањем географских, структурних, биолошких, еколошких и других карактеристика заштићених подручја.

Дисертација представља оригиналан научни допринос аутора теорији и пракси управљања предузећем, а у ширем контексту развоју научне области индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент, јер су истраживањем остварени следећи циљеви: проширена су теоријска и практична сазнања о организацији и управљању у специфичној области делатности - заштити природе и развијен је нови, оригиналан и свеобухватан модел процене ефективности управљања заштићеним подручјима, заснован на реалним утицајима на тај процес присутним на простору истраживања и усклађен са светском праксом у наведеном подручју.

Развијена решења су оригинална, проверена су на узорку који је обухватио сва заштићена подручја у Војводини, довољно су општа да се могу применити и на шире подручје и представљају добру основу за даља истраживања у овој области и за примену у другим областима делатности везаним за коришћење и заштиту природних ресурса.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Комисија констатује да докторска дисертација нема недостатака који би битно утицали на коначан резултат истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату, **Николи Бањцу**, одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др **Илија Ћосић**, проф. емеритус;
Производни и услужни системи, организација и менаџмент;
Факултет техничких наука, Нови Сад

Др **Весна Николић Јокановић**, доцент;
Ерозија и конзервација земљишта и вода;
Шумарски факултет, Београд

Др **Здравко Тешић**, редовни професор;
Производни и услужни системи, организација и менаџмент;
Факултет техничких наука, Нови Сад

Др **Јелена Иветић**, доцент;
Теоријска и примењена математика
Факултет техничких наука, Нови Сад

Др **Радо Максимовић**, ред. проф.; МЕНТОР
Производни и услужни системи, организација и менаџмент;
Факултет техничких наука, Нови Сад
